

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 1. nov., v Gorici in v Ajdovščini po 1. nov.
Na naročbo brez priložene naročilne se upravnistvo ne ostra.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov vrsnicah v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, omemnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano kor nefrankovano se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo P.iazza Caserma št. 2. Odpriete reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je moč.

Slovenski zavratni napadi.

Ne ustraši se, rahločutni čitatelj: stvar ni tako strašna, kakor bi človek sodil po tem napisu, kajti predmet, o katerem nam je danes pisati, ne znači nikakega napada, ne očitnega in ne zavratnega.

Napis ta tudi nismo izumili sami, ampak čitali smo ga na čelu nekemu fulminantnemu članku graške „Tagespost“ in ker nam je ugajal, preveli smo ga na slovenščino ter ga postavili na čelo tudi našem članku.

Nikakor se nam ne zdi odvišno, ako posvetimo par vrstic tevtonskemu glasilu graških nemških radikalcev, kajti ta list bavi se čisto tudi z našimi tržaškimi razmerami — seveda po svoje. Uprav to je tisti list, ki je prvi mej nemškimi listi jel zlorabljati sklep našega tržaškega vladike, imenovati si namestnika, ter je na podlagi te okolnosti provzročil v nemškem časnikařtvu celo povodenj grdih denunciacij in obrekovanj, naperjenih proti slovenskemu živju v mestu tržaškem. List ta odlikuje se v dvojnem pogledu: prvič, da iz dna svoje duše sovraži vse, kar je slovensko, in drugič, da mu ni nikako sredstvo preslabo, ako treba grditi avstrijsko slovanstvo navzgor in navzdol, vsled česar govori vedno le v superlativih o zlobnih nakanah, koje kujejo Slovani v svojih sločinskih glavah, da bi le ugonobili Avstrijo.

Nedavno objavil je ta list članek z naslovom: Ein slovenisches Attentat auf die deutschen Ärzte Krains, o katerem res ne vemo sodbe, se-li je bolj odlikoval glede perfidnosti, ali pa — bedastoče, nakopičene v njem; kakor tudi ne vemo: bi se-li srčili na satanski zlobnosti? take žurnalistične, ali naj bi obžalovali razsvitljeni nemški element, ki se brez ugovora dá pitati tako hrano.

PODLISTEK.

Perica.

Ruski napisal J. D. Ahšarumov, prevel V. K. Ratimir.

II.

(Konec).

Obravnava je bila dolga, ker je Prokop uporno tajil in je bilo treba izpraševati mnogo prič, da bi se ga prepričalo. Trdil je, da sta hlapec in kuharica starko „prevarila“, a da je bil on samo slučajen udeleženec dogodka, da je videl, kako sta vlekla truplo iz hiše, a da bi molčal, sta mu dala deset rubljev.

Šele zvečer se je obravnava končala in odmor je trajal pol ure. V dvorani je bila neznočna vročina in soparica.

Naša uboga Nastasija je popolnoma onemogla. Nagovarjali smo jo, da bi šla domov, a ona je samo mahala z rokami, jadikovala in tresla se.

Državni pravdnik je začel govoriti sodcem in porotnikom o važnosti tega čina, o nevarnosti, katera preti vsemu občinstvu, in prosil, da naj postopajo z vso strogostjo zakona proti zločincem. Potem je zvalil ves grom svoje nevolje na zlo-

In kaj je bilo vendar? Poslušajte! Vsakdo vè — tudi če se ni učil zemljepisja — da prebivalstvo Kranjske je po svojih 95 odstotkih slovenske narodnosti. Naravno bi bilo torej, da v Kranjski prevladuje slovenski živelj v vseh javnih deželnih zastopih in korporacijah. Naravno bi bilo, pravimo, le žal, da ni resnično.

Tako imajo tam društvo zdravnikov, v katerem gospodujejo izključljivo Nemci: 95 odstotkov pokoriti, se mora 5 odstotkom. To ni le kričeča nedostatnost, ampak naravnost pregrešek proti naši narodni časti. Narodni zdravniki ljubljanski jeli so se zavedati krivice, ki se godi slovenskemu ugledu ter prišli so do zaključka, da treba popraviti, kar se je dosedaj zagrešilo. V to se jim skoro ponudi ugodna prilika, ko bodo v smislu dotičnega zakona volili člane v zdravniško zbornico. In narodni zdravniki, ovet slovenske inteligencije, hočejo res porabiti ugodno to priliko — čast jim na tem! Osnoval se je poseben volilni odbor, koji je doposlal vsem narodnim zdravnikom okreznico, v kateri jih pozivlja, da se vsi udeleže volitev v zdravniško zbornico in da pripomorejo s tem, da pride prevažna korporacija v domače, narodne, slovenske roke. V tej okrožnici pravi narodni osnovalni odbor, da poleg strokovne izobraženosti mora imeti predsedstvo zbornice še drugo lastnost — da mora biti narodno.

„Ker imamo, — pravi okrožnica — toliko spretnih moči v vseh posameznih strokah, da lahko vsako mesto z mirno vestjo popolnimo, in žalostno, da, sramotno bi bilo za nas slovenske zdravnike, ko bi se tu z našimi narodnimi zahtevami in pravicami ne upali na dan. — Zaradi tega moramo biti v naši slovenski deželi lastni gospodarji in skrbeti moramo, da dobi v zdravniški zbornici slovenski živelj svoje pravice.“ Okrožnica ta, ki je vendar sama po sebi umevna, izvala je silen vihar mej našimi nasprotniki.

Taki so torej! Ako odločna manjšina

srečnega Prokopa, popolnoma ovrgel njegova opravičenja in risal ga kot trdovratnega zločincea, kateri zasluži primerne kazni. Državni pravdnik je bil neizprosen; on ni dopuščal milosti niti za druga dva zatožencea, celo za mladega hlapca z ruso brado ne, kateri se je nehote zapletel v to stvar.

Ko je on umolknil, začeli so odvetniki sladko govoriti. Oni so slikali vse belo, kar je očrnil državni pravdnik, govorili o usmiljenosti, o ljubezni svojega bližnjega in videli tega bližnjega v zatožencih.

— Da, oni so žrtva! vzkliknil je mlad govornik kazaje žalostnim izrazom na zatožence, — žrtva revščine in nevednosti. Vsak iz-med nas bi mogel pod tem splošnim vplivom storiti isto-tako, in nasprotno, ako bi se bili rodili oni v našem krogu, bi sedeli morda ta trenutek ne na zatožni klopi, ampak med sodci ali porotniki itd.

Govoril je tako, kakor bi hotel končati s prašanjem: je li velikodušno obsoditi tri radi stvari, v kateri smo vsi po vrsti jednako krivi; toda predsednik ga je ustavil z opombo, da naj govori o stvari, na kar je goreč govornik sedel.

— seveda morajo biti Nemci ta manjšina — tlači odločno večino — ta pa morajo biti seveda Slovenci — in jej gopoduje neizproseno in brezobzirno, je vse prav in lepo: živ krst se ne zpodtika ob tem in nikdo drugorodnih ne čuti v sebi toliko resnico-in pravicoljubja, da bi se oglašil svareč: Stojte prijatelji, to ni prav, to ni naravno! Ako se pa oglašijo večina zahtevajoč, da se uveljavijo naravni, normalni odnošaji, to je, da se dado večini iste pravice, kakoršne uživa manjšina, huš hipoma so ti po konci legije nemških srdatežev, da se postavijo v bran proti, slovenskemu atentatu. Ako 5 odstotkov dela krivico 95 odstotkom, je vse prav, ako pa 95 odstotkov zahtevajo svoje pravice, je pa to zavraten napad na nemško narodnost. To znači menda dovolj jasno tisti toli slavljeni „liberalizem“ naših nemških srdatežev: „Leži tu doli pred mano na trebuh in jaz ti stopim na tilnik tvoj; ti pa le molči ter občuduj liberalno moje mišljenje ter bodi mi hvaležen na veliki sreči — da te tlači nemško-liberalna peta.“ Razlika mej nemškim liberalizmom v teoriji in onim v praksi, je zares gorostasna; nemško-liberalni pojmi o liberalizmu so naravnost kontradiktorni zdravemu človeškemu razumu, človeški vesti in politiški dodstojnosti.

Za nas primorske Slovence je pa zlasti to žalostno, da veljajo isti nazori tudi mej našimi poglavitnimi narodnimi nasprotniki — Italijani. Ako ti-le sede pri bogato obloženi mizi, dočim se nam, klaverno stoječim v kakem kotu, sline cele v očigled tolikim blagrom: je to prav in lepo; ako pa mi zahtevamo le drobtinico s te mize — hujskači smo, ki zaslužimo, da nas oblasti potipajo z najdebelejim prstom; ako zahtevamo neizogibnega sredstva za izobražbo naroda — narodnih šol —, predrzneži smo, ki motimo javni mir; ako zahtevamo, da se tudi našem jeziku podelo jednake pravice pri vseh javnih

Vstal je zopet državni pravdnik in očrnil zopet vse, kar so pobelili njegovim protivniki. To šalo so uganjali nekoliko krat. A črna barva je naposled premagala in vse tri so porotniki priznali kvivimi.

Ko se je objavila obsodba porotnikov, zaslišal se je sredi poslušalcev slab krik in neko žensko so nesli skoro mrtvo iz sodnijske dvorane.

Ta je bila naša Nastasija.

Jaz nemam več mnogo povedati. Prokop je bil obsojen na 12 let posilnega dela v rudnikih.

Ko smo povedali Nastasiji, da je ona vkljub izgube moža po zakonu svobodna, pomajala je z glavo in samo prašala:

- Kam pa pojde moj dragi?
- V Sibir.
- A jaz morem iti z njim?
- Ako le hočeš . . .
- Da, želim, želim! . . . vzkliknila je veselo in začela objemati mojo ženo.
- Dasi smo jo pregovarjali in pravili jej o zgubi in revščini, ki jo čakate, vendar ni hotela slišati ničesar.
- Pojdem za njim, je trdila. — Pojdem! Kam hoče presrčni sam brez mene?
- Plakala ni več in kazala se je popolnoma mirno. Trden ukrep jo je popol-

uradih, zajačene nam v veljavnih zakonih, denuncijajo nas, da smo nevarni javnemu redu. Kaj nam hasne, da se sklicujemo na obstoječe postave, kaj nam hasne, ako zatrjujemo, da smo lojalni in svojemu vladarju nepremično zvesti podaniki; kaj nam hasne, ako zatrjujemo na ves glas, da radi privoščimo tudi drugim jednake pravice ter da nam niti na misel ne prihaja, da bi hoteli delati drugim krivico; nič, nič nam hasne, — kajti pri naših nasprotnikih ni milosti: kakor hitro se oglašimo, izvršili smo „atentat“ na nemško ali italijansko narodnost.

Kaj nam je torej početi? Ako je res vsaka naša, če tudi najskromnejša zahteva, izjavljena dovoljenim in postavnim načinom, zavraten napad, potem nam seveda ne kaže družega, nego da ostanemo i v bodoče taki zavratni napadalci. To storimo tem laglje, ker nam pravi vest, da naši „atentati“ v resnici — niso atentati ter da naše zahteve ne nasprotujejo ni postavam, ni večni pravici in resnici.

V tej zavesti ne dajmo se motiti, tudi če naši nasprotniki napišejo tisoče člankov se držnim napisom — „Slovenische Attentate.“ Kdor se drži postave, ta ni zavraten napadalec.

Govor

posl. dr. Laginje v državnem zboru dne 16. januarja 1892.

(Dalje.)

Omejiti hočem svoje opazke na to, da sta Istra in Dalmacija taki deželi, da na njih tleh nikakoršna druga kultura, ki bi bila količkaj uspešna, ni mogoča nego vinoreja. Tla in klimatični odnošaji, posebno pa suho in rahlo zemljišče so taki, da niti ni misliti na druge stroke gospo-

noma pomiril, in vse naše prizadevanje je bilo zastoj.

Vlak, kateri je odrinil v Moskvo o poludne, imel je tudi arestanteki vagon s stražo notri in zunaj. V tem vagonu so spravljali pregnance do Nižnega, a od Nižnega dalje na čolnih po Volgi in Kami v Sibir.

V vagonu je sedel Prokop, ukovan v verige, a s ploščine ga ni bilo videti. V jednom iz bližnjih vagonov III. razreda je stala Nastasija, katera se je peljala z istim vlakom. Mi smo jo spremljali in preskrbela jo za pot s čemer smo mogli, da bi jej oblehčali težki pot. Nastasija ni plakala in kazala se mirno, kakor človek, kateri izpolnjuje svojo dolžnost; a moja žena si je brisala oči, kakor bi mislila na veliko zaplakati.

Pri slovesi je vendar zaplakala tudi Nastasija.

Z Bogom, govorila je in goreče objela ženo. — Z Bogom, ljubezniva! Bog vas ohrani mnogo let!

Stopila je v vagon in nismo je več videli.

Vlak je zabrizgal, premaknil se in kmalu izginil iz naših oči.

darake produkcije, ki bi bile uspešne ali izdatne. Z novci, kar jih dobi za vino, plačuje Dalmatince in Istran svoje davke, s njimi plačuje svoje znatne in težke dolgove, katere je moral storiti po nerodovitnih letih od 1850 do 1870. l.

Z dohodka od vina morajo si prebivalci Dalmacije in Istre nabaviti najpotrebnejši živež povprečno za več nego jedno leto.

Zaradi tega je vse gospodarsko življenje, obstanek ali propast teh dežel, odvisno od tega, da uspeva vinska produkcija in da so cene vina take, da vržejo gotovi dobiček vrhu proizvodnih stroškov. Pri carini 20 gld. so pač mogla naša vina konkurirati z italijanskimi, pri carini 3 gld. 20 kr. pa absolutno ne bodo mogla vzdržati konkurence.

Nj. ekselencia gosp. trgovinski minister prijavil je danes kot glavni dokaz proti temu cenik italijanskih vin in to iz Barlete, ako se prav spominjam, v katerem je nastavljena povprečna cena s 30 lirami. Mislim, da ta povprečna cena ni osnovana. Čuli smo sicer res o vinih drugega in tretjega reda in še o nižjih vrstah in se pride na 12, 8 in celo 7 lir.

Torej bode povprečna cena veliko nižja. Meni vsaj zagotavljal so ljudje, ki se pečajo z vnsko trgovino, da bodemo imeli dobre kvalitete po 11 gld. za hektoliter v istrskem odnosno dalmatinskem Primorju, vatevši carino 3 gld. 20 kr. in nekdo drugi, ne Hrvat, nego Italijan, ki se bavi z vinorejo, je rekel da lahko poseka svoje trsje, ako ne dobi 11 gld. za stroške pridelovanja vina (posl. Spinčić: V najboljših letih!), da, v najboljših letih še je obilna bira. Kje je to dohodek od zemlje, kje skromni dobiček, katerega se ipak opravičeno nadeja, kje stroški za vzdrževanje obitelji.

Več nego jasno je torej, da se nam ne bode dobro godilo pri eventuelni konkurenci italijanskih vin, to je, da bodo v najboljšem slučaju padle cene našemu vinu za tretjino, in to je vse, kar bi presevalo visoke pridelovalne stroške, to znači nedostatek vsega dobička.

Razumeva se, da se v tacihi okolščinah nikakor ne moremo ogrevati za to, da se vsprejmá trgovinske pogodbe. A ne samo proti temu zlu moramo se silno pritožiti nego tudi proti odnošajem, ki se nahajajo še vedno v ribarstvu, v kabotaži ali v brodarstvu ob obali. Kajti, gospoda moja, od l. 1866. bilo bi že na času, in moral bi priti čas, da je Avstrija v političnem kakor tudi v gospodarskem oziru, da je morska obal od Soče pa do Spiča naša in samo naša. (Pravo! Pravo! mej somišljeniki.)

Ako nam pripoveduje Nj. ekselencia grof Franc Coronini, da se na Furlanskem, na dolnjem Goriškem, proti ustopnini 10 kr. more piti vina kolikor se ga hoče, verujem popolnoma Nj. ekselenci; tak slučaj se je res dogodil. A ne more za pravilo vzeti tak slučaj, ki se je zgodil, ako se ne motim v Vila Vicentina. Dopusčam celo, da bode tudi pri olajšalnem stavku 5 lir 77 cent, a pri nas 3 gld. 20 kr. jeden del Goriškega lahko prodal svoja vina bližnjim italijanckim vasem, mestom in trgov.

A to so tako majhni, neznatni lokalni interesi, da se nanje nikakor ne more ozirati. K večjemu bi se mogle priznati odredbe za olajšanje in eventuelno pospešnje pri mejnem prometu. Zato bi bil jaz sam. Vino torej, ki se lahko pije proti ustopnini 10 kr. (Posl. dr. Vašaty: Tega Coronini gotovo ne pije!) bilo je ali pokvarjeno, takozvana „bersa“, ali pa se gre za indolentnega človeka, ki se ni potrudil da bi peljal to vino v Gorico ali kam na Kras, kjer bi bil smel gotovo nastaviti 30 kr. ustopnine in bi bil vino pri tem dobro prodal.

Te naše pritožbe, ki se tičejo posebne vinske carine in ribarstva in plovbe ob obali, ki se je, žal, od naše strani dozaj

popolnoma zanemarjala, ne smejo se smatrati kot narodnostno nasprotovanje.

Gospoda moja, to smem reči tudi v imenu svojih gosp. tovarišev iz onih dežel, da se tu niti misliti ne sme na narodnostno mržnjo ali kaj jednecega. Mogoče, da se bode po naših razlaganjih govorilo o neki italijanofobiji; a že sedaj se moram zavrovati proti temu z znanim stavkom: Coriolan, ne govorim, ker sem gladen kruha. (Pravo! Pravo! in čujte mej somišljeniki.)

Konečno se nam je reklo: Skoro matematično gotovo je, da Italija ne bode uvedla one klavzule, ki zakriljuje izvažanje njenega vina, ker se temu upirajo notranji in vnanji odnošaji.

(Konec prih.)

DOPISI.

Iz Doline, dne 29. januarja. [Izv. dopis.] Dolgo že Vam nisem ničesar poročal iz našega prijaznega kraja in radi tega napolnila se mi je torbica, da jo treba nekoliko izprazniti.

Že lansko leto čitali smo v cenjeni „Edinosti“, da se nova cesta pod Dolino skorej dovrši. Leto je že, pravim, kar se je to razglasilo, toda kljubu vsem stroškom in zamudam ne morem reči, da bo nova cesta kmalu končana. —

Kaj pa je vzrok, da majhen košček poti toliko dela provzručuje? — Ne dá se tajiti, da ne bi bilo temu krivo neprimerno voditeljstvo! Koliko kovanja se je že tam storilo, kjer se je imela cesta podati! Na dveh mestih kopalo se je meter na globoko, potem pa ravno tam podsulo 2 do 3 metre na visoko. — Ali ni to nepraktično? Voditelj dela bi moral vender to razumeti. Dalje, koliko se je kopalo brez vse potrebe v zgornjo stran ter izvozilo sto in sto voz zemlje, dočim bi bili lahko tam delali in globali, kjer je še danes globati. — En kos ceste bil je dovršen, vsajeni so bili že ob strani kamni ter mlada, prav lepa drevesca. Ko se je delo nadaljevalo, videla se je bistremu voditelju že končana pot — prenzika. Kaj storiti? Poruli so zopet vsa drevesa in kamne, povišali cesto in potem vnovič zasadili drevesa in kamne. To delo ponovilo se je trikrat!

Pri zidanju bil je naš izvedenec zelo lahkomišen; dal je sezidati do 4 metre visoke zidove iz samega grdega ter gručastega kamenja. Sedaj pa, ko se je cesta nekoliko poplegla, začeli so se podirati omenjeni zidovi!

Usulo se je že na več mestih. Kaj pa bo še? Kdaj bo konec temu delu? Misli-li g. voditelj, da nimamo družega posla, nego hoditi na roboto? Naša krivda ni, da se delo dva-trikrat popravlja, radi tega je tudi naša potrpežljivost pri kraji. Da smo mi krivi, popravili bi napake sami, tako pa ne! Pomislite, koliko stroškov je provzročilo to nepremišljeno delo. Koliko drv pa se je iz srenjskih gozdov moralo prodati le za popravljanje omenjenih napak. To je preveč! Mislim, da je o tem dovolj; če pa ne bi bilo komu prav — govorili bomo jasnejše. —c—

Iz Rihemberka, dne 26. januarja. [Izv. dop.] Po jako velikih nevihtah dobili smo vender včeraj t. j. dne 25. t. m. novega župana, ker je bivši župan odložil svoje vladarsko žezlo. In tako je prevzel to častno mesto g. A. Pečenko. Jako dvomimo, da bode novemu županu pota cvetjem posuta, kajti mej občinstvom vlada silna nejevolja radi bivših občinskih volitev, ki niso izpale po želji večine prebivalstva. Da se pa občinstvo nekoliko pomiri, svetoval bi novemu županu, da odstrani po mogočosti nekatere dostatnosti in maroge, ki so bile dosedaj v navadi; županu skrb bodi ta, da postopa v zmislu želja volilcev, in ne tako, kakor morda zahtevajo dve tri osebe. V prvi vrsti pa

zahtevamo, da se uvede red v občinski pisarni, kajti tu-le so se doslej često dogajale stvari, ki niso bile posebno v čast našemu občinskemu zastopu. Občinska pisarna vender ni primoren kraj, kjer bi si različne osebe ob zimskih dnevih ogrevale svoje lene ude.

In tudi za to naj se skrbi, da se ne raznašajo po vasi take stvari, ki bi morale ostati tajne. Taki dogodki vzbujali so nevoľjo ljudstva ter so uničevali ugled županstva. Našteli bi lahko še mnogo takih in enakih nerednosti. Posebno vzburila je občinstvo v pretečenem letu vest, da je neki bivši sluga izneveril občini precejšno svotico občinskega denarja. Upam toraj, da se bode novi župan ravnal po naših nasvetih, da se slednjič tudi v naši občini zjasne vremina ter povrne toli potrebni mir. — To želi vsak pravomisleči občinar.

Različne vesti.

Tržaški mestni svet. Prav smo porokovali: zadnja mestna seja bila je toli viharina, kakor doslej še nijedna. Signatura se je bila: absolutno gospodstvo pobalinov na galeriji. Celo mestni svetnik Burgstaller čutil se je primoranega, opetovano pozvati g. župana, da skrbi za red. Predučerajšnja seja je zopet dokaz, da odnošaji v Trstu dozorevajo v najpogubnejšem zmislu. Vlada utegne skoro dospeti pred alternativno: ali kreniti na druga pota, ali pa se brezpogojno udati teroristom.

Pri seji je bilo navzočih 40 svetnikov. Ko so prešli na dnevni red, izvolili so najprvo municipalno delegacijo. Potem so vspregli po daljši debati, katere se je udeležil tudi svetnik gospod dr. Sancin, predlog municipalne delegacije, zaukazati eksekutivi, da prosi dovoljenja, pobirati 17 odstotno občinsko doklado na državno stanarino za leto 1892 in sledeča leta, dokler ostane sistirano višanje hišnega davka. O tem spregovorimo še prihodnjič. Na to je prišel na vrsto predlog municipalne delegacije, kako odgovoriti škofijskemu ordinarijatu glede na verske potrebe mestnega prebivalstva. Poročilo municipalne delegacije trdi, da ordinarijat ne skrbi tako za italijansko prebivalstvo, kakor za slovensko. Občina bila je v vseh obravnavanjih mož-beveda, a ne tako ordinarijat. Poročilo omenja škodo, koje proizročajo taki odnošaji npravno-verski vzgoji italijanske večine. Slednjič stavi municipalna delegacija predlog: Mestni svet protestuje svečano proti postopanju škofijskega ordinarijata ter pooblašča gosp. župana, o tem sklepu obvestiti škofijski ordinarijat, pridruže si pravico, ukreniti na kompetentnem mestu potrebne korake v varstvo verskih, moralnih in narodnih interesov meščanstva. —

Svetnik Alber predlaga z ozirom na važnost tega predmeta, da se poročilo da natisniti, kakor je običajno pri družih važnih predmetih, da se morejo natančno informovati tudi tisti svetniki, ki ne pripadajo municipalni delegaciji; sklepanje pa naj se za sedaj odloži. (Velikanski vihar na galeriji, ki se ponovi, kakor hitro vidi galerija, da predlog Alberjev ni zadostno podpiran).

Svet. Burgstaller se čudi, da v poročilu ni čitati nekega stavka, glede kojega sta se izrečno dogovorila on in svetnik Angeli. Pridružuje se torej predlogu Alberja. (Ropotanje in vskliki na galeriji.) Za Burgstallerjem govoril je Angeli; kakó, morete si misliti.

Na to se oglasi svetnik Pahor. Mej govorom Pahorja postajal je vihar na galeriji silnejši in silnejši. Govornik ta pravi, da katolicizem nima narodnosti; škofijskemu ordinarijatu niso še nikdar došle pritožbe o zanemarjenju talijanskega življa, postopanje ordinarijata je položeno primerno. Res je pač, da nedostaje italijan-

skih duhovnikov, a na tem ni kriv ordinarijat, ampak šole so take, da ni mogóh naraščaj italijanske duhovščine. Tudi ni res, da škof vabi ptuje duhovnike v škofijo, res pa je, da uprav ta škof po dolgem presledku namešča v Trstu tržaške duhovnike. Dr. Sancin pripoznava pravice italijanskega prebivalstva, zahteva pa, da so tudi Slovenci deležni pravic, zagotovljenih jim v državnih osnovnih zakonih. (Ropotanje na galeriji.) Svetnik pl. Alber izjavlja, da se ne udeleži glasovanja, ker so zavrgli njega predlog. Jednako se izjavi dr. Sancin v imenu okoličanskih zastopnikov. (Velikansko ropotanje na galeriji.) Glasovanja se niso udeležili nastopni svetniki: dr. Sancin, pl. Alber, Nadlišek, Martelanc, Pahor, Burgstaller, Brunner, Rossetti, Panfili, Oblasser in Mraok. Na galeriji ponavljajo se demonstracije proti tem svetnikom. Vršili so se potem zares gnušni pripori. Čudno je to, da so našli zadostno glasov za predlog delegacije, dasi je več družih svetnikov odšlo pred glasovanjem. S kompetentne strani se nam je zagotovilo, da so šteli glasove tudi teh očiščalih. Ko se je vprejel predlog delegacije, nastal je silen aplavz na galeriji. Pred mestno hišo zbrala se je velika množica ljudi, hotelih nadaljevati demonstracije. Kakor čitamo v „Mattinu“ je svetnik Pahor nekemu demonstrantu hotel založiti — krepko za ušnico. Jako značilna za te dogodke je sklep poročila v tukajšnjem „Mattinu“, ki trdi, da dogodki ti utegnejo imeti jako resne posledice, kajti pokazalo se je, da gospod župan ni sposoben vzdrževati red.

Javna telovadba, koju je priredil v ponedeljek „Tržaški Sokol“, privabila je obilo občinstva v Mallyjevo dvorano. In reči smemo mirno vestjo, da se nikdo ni kesal, kdor je prišel, kajti vse telovadne vaje proizvajale so se tako preciznostjo, kakoršne še nismo opazili pri našem „Sokolu“. Vse vaje telovadcev in predtelovadcev pričale so o vestnem in vztrajnem vežbanju. Prekrasna točka, ki je izredno ugajala vsemu občinstvu, bila je telovadba gojencev. Odboru „Sokola“ častitamo iz arca na prelepem vspehu tega nastopa; zajedno nam je pohvalno omenjati učitelja telovadbe, gosp. Nechrony-ja. Čast, komur čast! — Po telovadbi pričel se je jako živahen in animiran ples.

Občna zbora ženske in možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vršila sta se pretečeno nedeljo, odnosno v torek. Poročili objavimo v prihodnjih številkah.

V načelništvu ženske podružnice so izvoljene: gospa Natalija Truden, načelnica; gospd. Ljudmila Mankoč Marica (Nadlišek M. Abram in Josipina Delkin ter gospa Marija Schmidt, odbornicami).

V načelništvu možke podružnice so izvoljeni: prof. Mate Mandić, predsednikom; prof. dr. Glaser, dr. Gustav Gregorin, Lacko Križ, Gregor Bartolin Ljudevit Furlani, odborniki; Gregor Jerob in Maks Cotič pregledovalcema računov.

Veliki ples delalskega podp. društva. Pri plesu tem pel bode pevski zbor „Slovenskega društva“ in plesala se bodeta „Kolo“ in „Slovan“; gledé poslednjega plesa nam je posebno povdarjati, da je to krasna kompozicija tržaškega rodoljuba g. Ivana Umeke, iz raznih slovenskih melodij.

Zlasti nam je dolžnost opozoriti slavno občinstvo, da do 10. ure traja gledališka predstava in da se ples začne še le ob 10. uri. Naglašamo to posebno, da ne nastanejo pomote pri kupovanju listkov pri gledališki kasi.

Predpust. Navzlic občenemu tarjanju, da je v Trstu slabo, vender se nahaja nekoliko „fletnih“ ljudi, — gotovo laških — ki mislijo, kako bi se bolje kratkočasili ta pust. Takozvani „Umeteljni krog“, „Društvo za konjske dirke“ in še kako

drugo lahoko društvo so sklenili, da uprizarijo na „korzu“ zadnje tri dni pusta „veliko iznenadenje“ vsem tržaškim damam. O tej najnovejši novosti pisarijo sedaj lahonski listi dolge članke, kakor bi se činilo o iznajdbi Amerike. Vse vkupe pa bodo kaka neslana burka, kakoršnih so zmožni samo ženslaneži naši. Tudi o predpustni „narodni pesni“ so pisarili isti listi na dolgo in široko, a iz vse te velikanske nadeje smuknila je mej svet jako mršava miš, namreč: neke besede brez smisla in pomena, govoreče o nekej „dajdi“, a pisane v blaženem laškem narečju tržaških pobalinov. I ta „nestvor“ imenujejo Lahi „narodno pesen“! E se non ridi, di che rider suoli?

Po odpravi proste luke. Minolo je že pol leta, odkar je padla zadnja predpravica tržaška: svobodno pristanišče ali prosta luka. Ljudstvo naše balo se je draginje in lakote. Ali nadejamo se, da ne bode tako hudo. Nekatero užitno blago je sicer res na ceni poraslo, ali ljudstvo se je temu že nekoliko privadilo. Upati pa je bilo, da bodeta potem vino in pivo cenejši, kajti pričakovati je bilo, da ne bode obdina več pobirala one toli sovražne točarine ali daca od špine. Ali gospoda na magistratu ni tako skromna. Ona potrebuje dosti denarja za svoje polasčevanje in prepričala si je tudi točarino v gorostasnem znesku 25% cene, po kateri se vino toči. Okoličanom, živčim v obsežju užitniške držbe, se je stanje kolikor toliko olajšalo, kajti po prizadevanju našega poslanca g. Nabergerja plačujejo za svoja vina samo po 15%, kar je brez dvojbe na korist domačim vinorejcem. Gledè državne užitnine se vinorejci v obsežju užitniške meje ne morejo pritoževati nasproti onim, ki živè izven držbe — čeprav ni niti prvim niti drugim z rožicami postlano — kajti finančni organi so postopali pri odmerjevanju davka kolikor možno taktno in praznosljivo. Toliko v obsežju, kolikor izven užitniške meje pa čutijo okoličani težo občinskih doklad, ki v obsežju znašajo okoli 100%, a izven njega celo 150%, na državno užitnino! V narodnem obziru smo v občeivanju se sedanji c. kr. fin. uradi nekoliko na boljšem, kajti isti so po sadnjem ukazu finančnega vodstva v Trstu obvezani občeivati in dopisovati s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku. Zaisto dobivajo sedaj slovenske stranke slovenske odgovore na svoje slovenske uloge, na kar opozarjamo zasebnike in občine, da se poslužujejo vselij slovensčine v občeivanju s temi uradi. Mestni magistrat je pa ostal pri svoji trmi ter pita slovenske davkoplačevalca jedino-le z laščino. — Glavni uzrok težkim davkom za ubozega okoličana je torej mestni magistrat, čigar doklade so prevelike. A navzlic temu delajo gospoda dolgove s pretvezo, da so se jim po odpravi proste luke znižali dohodki ter ne morejo v okom priti svojim troškom, koji bodo izvestno vedno naraščali, ako se v mestno upravo ne uvede boljše gospodarstvo in varčnost ter se ne odpravijo iz proračunov ogromni troški za polasčevalno čolstvo in druge nepotrebne „potrebe“.

Veselica pevskega društva „Veselila“ v Škedenji, vrživša se pretečeno nedeljo, obnosela se je toli izborno, kakor morda še nobena ne. Občinstva je došlo v velikem številu iz vse okolice in iz mesta. Pevski zbor tega društva, ki je že od nekada na glas z bok svojih zares izbornih glasov, pel je tega dne uprav divno. Posebno se je pa divilo občinstvo krasnim četverospévom. Deklica V. Godina-Skutova deklamovala je lepim razumom; istotako se je povoljno izvršila igra „Domači prepri“. Tamburaškemu zboru „Trž. Sokola“ priredili so Škedenjci preprijazen vsprejem. Po „Besedi“ sešlo se je ogromno ljudstva v gostilni Sancin-Nemčevi, kjer so se vrstili petje in navduševalni govori.

Iz Vremske doline se nam piše: V nedeljo, dne 24. t. m. obhajala se je v

župni cerkvi Vremski izvanredna slovesnost. Mnogo pobožnega ljudstva zbralo se je v prostorni in krasni cerkvi, zakaj na blizo in daleč se je raznesel glas, da so nove orglje izgotovljene, ter da se tega dne slovesno blagoslove. Domači župnik, č. g. J. Škerjanec, katerom sta asistiral č. g. gospoda kurata iz Škocijana in Barke (tržaške škofije), pričel je ob 10. uri blagoslovljenje. Potem stopi na prižnico, ter v izvrstnem govoru razlaga namen in pomen cerkvenih orgelj in njih zgodovino v teku stoletij.

Po pridigi bila je slovesna sv. maša, na koro pa so donele novo blagoslovljene orglje Bogu v slavo in povzdigo cele zbrane množice.

Hočem pa še nekoliko opisati, kako so Vremsci prišli do novih orgelj in kakšne so! Že nekaj let sem mislilo se je v Vremsah na to, da bi se stare orglje nadomestile z novimi; ali zaradi velike revščine z bok slabih letin ni prišlo do popolnega sklepa. Pred dvema letoma pa so sklenili župljani in ž njimi na čelu č. g. župnik J. Škerjanec, storiti pogodbo z mojstrom. Delo dobila sta dobro znana orgljarska mojstra, gospoda brata Zupan v Kamni gorici in reči moramo, da se jima je to 38. delo vsestransko posrečilo.

Orglje obsegajo 8 spremenov. Posamezni spremeni se med seboj v barvi natančno ločijo, v celoti pa napravljajo do poslušalcev mogočen in veličasten utis. Sploh se mora reči, da so se orglje zelo prikupile župljanom po svoji zunanji obliki, kakor tudi po notranji napravi in lepo donečem glasu. Orglje stanejo 1200 glđ., in so že skoraj poplačane s prostovoljnimi darovi.

Statistika meseca decembra. Meseca decembra 1891. se je rodilo v Trstu 430 oseb (219 moških in 211 ženskega spola). 375 zakonskih in 55 nezakonskih. Poročilo se jih je 27 parov, trije civilno. Umrlu jih je 513 (moških 235 in 278 ženskih). V istem mesecu 1890 leta jih je umrlo 383. Največ jih je umrlo dne 23. dec. namreč 35 oseb. Največja gorkota je znašala 15° C. največji mraz dne 4. dec. namreč 3·8° C. V bolnici je bilo 1003 oseb. v norišnici 103, v sirotišnici 677 uboščikov. Snelo se je: 1813 volov, 68 telet, 1 bik, 3110 ovac, 419 jagret, 2554 prascev, 291 konjev, vkupe 8253 živalij.

„Ljubljanskega Zvona“ 2. zvezek prinaša sledečo vsebino: 1. Filodem: Haranova želja. — 2. y.: Na Gospesvetškem polji. — 3. Radmir: Zimska vožnja. — 4. Cvetana: Kdaj solnce sine mi? — 5. S. P.: Stari naslanjač. Bajka. — 6. J. K.: Svetilki. — 7. — r—: Misli s česke razstav. — 8. F. K.: Biriča Suhodlaka najhujši pot. — 9. Viljem Rohrman: Fizijološki pomen vode za rastlinstvo. — 10. Alenka: Pri slovesi. — 11. Rástislav: Pravljica. — 12. Alastor: Šivilja. — 13. Filodem: Bolna noč. — 14. A. Funtek: Senanus. — 15. A. Štrifof: Pokončna pisava. — 16. V. Bežek: Kakó pišimo lastna staroklasiška imena? — 17. J. L.: Češka književnost. — 18. Listek.

„Slovenski Pravnik“ št. 1. prinaša sledečo vsebino: 1. K. rzlagi §-a 51. zemlj. zakona. 2. Pravniška kronika 1891. leta. 3. Načrt zakona o pripravni službi sodniški ter izpitu sodniškem. 4. Iz pravo sodne prakse. Civilno pravo: a) Pogoji razveljavljenju sodne prepovedi (§ 289. obč. sod. r.); povračilo stroškov dotičnega spornega postopanja, b) Kako je dodeliti ostanek zdražila na zavarovano tirjato, katera je večja od njega in jo imata deloma cedent, deloma cesijonar? c) Aktivna tožbena legitimacija v pravdi novega sekvestra s prejšnjim sekvestrom; d) Ako sodnik misli, da je utemeljen ugovor, češ vtoževano imovino je najpreje likvidevati po računski pravdi, onda naj ne stori razsodbe, nego z odlokrom naj razveljavi postopanje in tožbo vrne. (Dv. dekret z dné 16. julija 1819, št. 1579 zb. pr. zak.) — Pogoj računski pravdi (§ 100 obč. sod. r.); e) Ali potrebuje kurator „ad actum“, po-

stavljen zapuščini po smislu § 811. ob. drž. zak., za svoje ukrepe potrdila zapuščinskega oblastva? f) Čas za restitucijo dote (1229. obč. drž. zak.). 5. Književna poročila. 6. Razne vesti. 7. Knjižnica društva „Pravnika“, 8. Vabilo.

Popravek. Gledé na članek, prijavljen v 8. številki našega lista pod naslovom „Mestno gospodarstvo“, nam je popraviti, da okoličani, bivajoči izven užitniške držbe ne plačujejo 120, ampak celo 150% doklado na užitnino.

Bolnim na influenci je svetovati, vsaki dan po večkrat piti dober konjak, kterelega zdravniki ne le ordinujejo, ampak lečijo žnjim tudi bolnike po bolnišnicah. Kot času primerno omenjamo, da je društvo rudečega križa deželá ogerske krone za Elizabetino bolnico pozvalo več izdelovateljev konjaka, da ulože svoje ponudbe ter se je mej natecalji zlic višjim cenam izročilo oskrbljevanje s konjakom Agyal-földski tovarni grofa Géza Esterházyja. Omenjati treba tudi, da je razsodišče zadnje Brnske razstave živil konstatovalo, da ta konjak nadkriljuje francoskega glede kakovosti, kar je razvidno iz tega, da se grofa Esterházyja konjak priporoča kot najboljše vrste. Spoštovanjem: Ravnateljstva grofa Géza Esterházyja Angyal-földske tovarne konjaka in šampanjca. Centralna pisarna: Budapešta, külsö vaczi-út 23.

100.000 goldinarjev je glavni dobiček velike razstavne loterije v Pragi. Opozarjamo švoje čitatelje, da bo žrebanje že 12. febrovarja.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Premrzle vinske kleti. Navadno mora imeti klet, v koji se hrani vino v sodih, do 12° R. gorkote, kajti drugači se vino, ki ima manj alkohola v sebi, v njih lahko skisa, ako se dije časa drži v kleti, ki je bolj gorka. Vendar velja to samo za vino v sodih in samo za ona vina, ki niso še udelana. Za starejša vina v steklenicah je celo priporočati gorkejša klet, kajti v teh kletih se enaka vina nekako zboljšajo in prihajajo prijetnejša v okusu. Mnogo kletarjev meni, da mrzloti vinu nikakor ne škodi. To mnenje je pa napačno in lahko se prigodi, da si ti vinocarji prouzročé veliko škodo, ako v mrzlem vremenu neoprezno klet zračijo in premrazujejo. Znano je namreč, da ima novo vino, ki je glavno vrenje dovršilo, v sebi nekatere ostanke sladkorja ter da se ti ostanke v poznejšem vrenju polagoma celoma razstopijo. Da se pa more to poznejše vrenje vršiti pravilno in s potrebno močjo, treba, da temperatura v prostoru kjer se vino hrani, ni nižja od 10° R., ker drugači vrenje izostane. Ako se pa ob času, kadar ima vino enako temperaturo s kletjo, temperatura v zadnji zniža s premrazenjem, dogodi se, da vrenje celoma neha, v tem ko v onem ostanju vedno isti ostanke od sladkorja. Enako vino se sicer koj ne skisa, ali izpostavljen je cikanju vse sledeče poletje. Rudeča in črna vina niso izpostavljenata toliko tej nevarnosti, ker pri njih na zimo vrenje že samo ob sebi celoma poneha. Pri vsem tem pa treba biti žnjimi oprezni kajti, ako se preneglo prehadé, škodi jim to na drug način. Ako se namreč rudeče vino premrazi, daje od sebe nečistivilnih kristalov vinskega cveta. Ti kristali so tako majhni, da jih ni razločiti s prostim očesom, a upljivajo močno na barvo vina in vsakdo je že lahko sam opazil, da se je na dnu sodov, v katerih se je vino premrazilo, polegla neko tanko blato obstoječe iz teh kristalov, obdanih z barvnimi snovmi vina. To nenadno ločenje teh kristalov je torej uzrok, da vino, ki se je premrazilo, postane redkejše. Torej tudi ako je vino že odvrelo, vendar mraz nanje neugodno upljiva. Vendar temu ni prav težko dobiti pomočka, kajti v naših krajih zadošča, da se to zabrani, da se vsa okna in luknje dobro zamaše, ako klet sama ni prevlačna.

Zahvala. Velecenjeni gospod Fran Gržina, lesni trgovec na Šempetru, podaril je našem bralnemu društvu deset goldinarjev v podporo. Za izredno naklonec in rodoljubno darilo zahvaljuje se najtopleje

Bralno društvo „Mir“ v Šempetru, dne 1. februarja 1892.
Šibko Jelenc,
predsednik.

Domači oglasi.

Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghenga in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskanice. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni, St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2, (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Mollin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehnicne Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Fabria“, priporoča se Slovenceem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najellegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, platenino itd. itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“
Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovenceem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosí gostilničar Ivan Širca. Cl.

Gostilna Antona Mauriča
Via Cbiozza št. 25, blizu gledališča „Politeama“ je v predpustni dobi odprta ob vesellicah do pozno v noč. Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk. Izvrstno vino, posebno dobra kuhinja. 10-8

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočeva, na naslednjem voglu, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Umek, čevljar, magna št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko spadajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60-7

Anton Vrabc, trgovina z steklevino lončenim in lesenim itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovenceem. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slašćio, čokolade, itd. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz Št. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pinterosso). Po dvakrat na dan frišno oprešno mleko po 12 kr. liter neposredno iz Št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debele v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Anton Šenka Via Barriera vecchia št. 19. III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovjšem kroju. V njega delavnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koje se izdeluje lično in po najugodnejših cenah.

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladšice itd. 2-48

„Payliha“ ilustr. humor. list (jedini slovenski šaljivozabavni list)

izhaja 15. in 30. dan vsakega meseca ter velja 1 gl. za četrt leta.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Krakovski nasip št. 18, I. nadstropje.

Izurjen pisar

vdobi takoj službo. Stenografom dajo se prednosti. Plača po zmožnosti.

Ponudbe naj se pošiljajo upravnništvu tega lista pod „Odv. p.“

Šola za krojno risanje in prirojevanje.

Izdelovatelj oblek in perila, A. Novak, Piazza nuova, št. 2, I. III., prodaja nemške in francoske kroje, knjige z razlaganjem risanj in rekvizitov za one, ki se hočejo samostalno uriti.

DROGERIJA

na veliko i malo

G. B. ANGELI

6-5

TRST

Piazza della Legna br. 1.

sa odlikovanom tvornicom kista

i velikim shladščem boja na ulje vlastite priprave. Okvire englezke, francoske, njemačke itd. itd.

Osim toga velik izbor

MINERALNIH VODA

dobavljenih ravno iz vrela zajamčene svieže, kano i:

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovnih od 50 noč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razum praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice.

Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne. Zneske do 100 gl. precej, zneske preko 100 do 1000 gl. mora se odpovedati 3 dni, zneske preko 1000 gl. pa 5 dni prej.

Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 4%.

Posojuje na državne papirje avstro-ogrške do 1000 gl. po 5%.

Daje denar proti vključenju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. 3-24

AVGUST BRUNNER

TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železolinica

Avgusta Brunner-ja prevzame vsa sem spadajoča dela kakor: STROJE, PRESE, SE-SALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, STOLPE, CEVI, večja in manja POPRAVLJANJA.

Die Maschinen-Fabrik und Eisengiesserei von

August Brunner

übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.

Telefon št. 291.

3-24

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

Prečastiti duhovščini

se vlijudno podpisani priporočam za napravo crkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: Monštranc, kelihov, ciborije, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovjših in lepah oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Na željo pošljem ilustrovane cenike franko.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz).

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nabez, zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

mogu se u kratko vrieme izlicčiti rabljenjem NADARENH 1-8

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebđenih kašljnih nočih, navadne jutranje hreputavice i grienih zapalah nestaje kao za čudo nimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalcah, koji je ponacinjaju. Zato treba uvijek zahtjevatil Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škakule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima nrtisnuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa napatkom.

Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 17-52

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah. ozdravi vsak kašelj, plučni i bronhijalni katar. Dobiva se v odlikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg katlja velja 30 novč. 6-100

Vinski ekstrakt.

Za trenotno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnega, priporočam to že skušano specialitetno. Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gl. 50 kr. Receipt priložil se gratis. Jamčim najbolji vspeh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganijh pijač; ta esenca podol pijačem prijeten, rozek okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vtešvil pouk o uporabljanju.

Razum teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd najbolje in nenadkriljivo kakovosti. Receipt prilagajo se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik in PRAG.

17-50

Iščejo se solidni zastopniki.

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru - zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnic in rezerva dne 31. decembra 1890. f. 43.803.871,22

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 24.167.306,81

Glaica za zavarovanje živovnjaja do 31. decembra 1890 f. 124.121.441,72

Plačana povračila: f. 8.345.827,21

a) v letu 1890 f. 8.345.827,21

b) od začetka društva do 31. decembra 1890 f. 295.717.767,43

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodnanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnla se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 8887 v lastnoj hiši. 2-12

5 do 10 gold.

gotovega zasluzka na dan brez kapitala in rizika ponuja neka banka vsakoteremu po vseh in tudi najmanjših krajih po razprodaji postavno dovoljenih srečok pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Punudbe se pošiljajo z naslovom: „Lose“, I. D anenberg, Wien, Stadt, Kumpfgasse 7. 4-10

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3% 30-dnevni odkaz 2%
8- „ 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
30- „ 3 1/2% 6- „ 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 15 septembra, 19. septembra in 11. oktobra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto.

V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-2

Predumj.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi. 3-24

Rinnione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem rekah in na morju, proti toči, na živenje v svih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890. gld. 4.000.000—

Pvomijna rezerva zavarovanja na življenje 10.754.306 91

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.612.910 22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 33.594.10

Reserva zavarovanja proti toči 200.000—

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 163.786 21

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 137.578 85

Reserva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje 250.000—

Občna rezerva dobičkov 1.127.805 98

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnoj hiši)

Naznanilo!

Podpisani čuti se dolžan javiti, da kakor prejšnja, tako se tudi letos v Bosni Hercegovini proti sredi februarja začno dela pri Zelenih cestah, ki se bodo najbolj razvila v mesecu marcju.

Da bi delalci, ki so tja dol namenjeni, ne zgubljali v Trstu časa (čakajoči odhod parnikov trošeč denar po nepotrebnem, zakaj hrana in stanovanje sta draga) vsojam si naznanjati, da bodo brzi Lloydovi parniki ki plujejo mej Trstom-Metkovičem, v 36 urah od danas na prejš odhajali vsako nedeljo in četrtok ob 7 urah zjutraj.

Zatega delj bodo morali r. čeni delalci biti v Trstu že v soboto al sredo zvečer. Da bi pa isti ne imeli nikacih stitnosti; da si prikurbé vozni list dan njihovem prihodu, podpisana Agencija je odredila in do očila vse svoje podrejenice, da se snidejo na kolodvoru ter spremijo prišlece isti večer, da si vkupijo vozni list. — Imajoš spominana agencija svojo pisarno biizu pomola. od kodor odhaja parnik, delalci bodo lahko v njej shranili svojo potno prtljago in drugo jutro ob 6 uri zopet vzeli, da odidejo na parnik.

Vozni listi se bodo oddajali po znižani ceni.

Carlo Pirelli

mejnarodni agent in speditour

TRST in REKA.

Opomba. Kdor se obrne do podrejenice naše agencije, zadostuje, da povpraša vsako uniformovano osebo, katera mu bude povedala.

Velika praška loterija

Zadnji teden

Glavni dobitok

100.000 GOLDINARJEV

Srečke po 1 gold.

priporočajo J. Bolafio, M. Nigris, E. Schiffmann.

— 8

3 -